

Dkt. Daniel K. Darko, Injili ya Luka, Kipindi cha 4, Simulizi ya Utoto Mdogo, Sehemu ya 2, Simulizi za Kuzaliwa, Yohana na Yesu, Luka 1:57-80

© 2024 Dan Darko na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Dan Darko na mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Hii ni kipindi cha 4, Simulizi ya Utotoni, Sehemu ya 2, Simulizi za Kuzaliwa, Yohana na Yesu, Luka 1:57-80.

Karibu tena kwenye somo letu katika mfululizo wa kujifunza mtandaoni wa Biblia kuhusu Injili ya Luka.

Katika mihadhara mitatu iliyopita, tuliangalia mambo machache kuhusu kitabu hiki. Mihadhara miwili ya kwanza inaangalia nyenzo za usuli, suala la wapokeaji wa uandishi katika ya kwanza, na sehemu ya pili inaangalia usanii wa fasihi. Katika mfululizo wa tatu wa mihadhara, ule unaotangulia huu, tulianza kuangalia masimulizi ya utotoni.

Simulizi la Luka kuhusu kutangaza na kuzaliwa kwa Yesu Kristo. Nililinganisha kati ya kile Luka anachofanya na kile Mathayo anachofanya kwa sababu, kwa kweli, ndizo Injili mbili pekee zinazopendezwa sana na simulizi la utotoni. Kama nilivyosema katika hotuba hiyo, zote mbili zinatoa sura mbili za kwanza za Injili zao kwa simulizi la utotoni.

Tunaangalia mambo machache, na kuelekea mwisho wa hotuba hiyo mahususi, tunaangalia tukio la kuvutia sana, ambalo nililipenda, ambapo mwanamke mmoja ambaye ni mjamzito, bila kujua kwa mwingine, anamtembelea mwingine na mwingine ambaye ni mjamzito kwa miezi sita anaanza kupata uzoefu fulani na uzoefu huo ni wa kushangaza sana katika majibu yenye maana nyingi za kiroho kiasi kwamba mazungumzo hayo yanakuwa mazungumzo ya kina ya kitheolojia kati ya Mariamu na Elizabeti alipomtembelea jamaa yake katika nchi za vilima za Yudea. Kwa hivyo hapo ndipo tunapoishia. Sasa, katika hotuba hii ya nne, tunaangalia kuzaliwa kwa watu hawa wawili muhimu, yaani Yohana Mbatizaji na Yesu Kristo.

Tutaendelea kuangalia zaidi mazingira yanayozunguka kuzaliwa kwao na jinsi ulimwengu unavyopokea na kujibu kuzaliwa kwa watu hawa wawili muhimu. Kama unavyoweza kukumbuka, katika sehemu ya mwanzo ya mfululizo huu, nilitaja jukumu la Yohana Mbatizaji na ukweli kwamba katika utamaduni wa Kiebrania, ilitarajiwa kwamba Masihi hangekuja hadi nabii kama Eliya aje, na nabii huyu kama Eliya angekuwa mtangulizi, ukitaka, akiandaa njia kwa ajili ya Masihi kuja. Yohana ataonyeshwa katika simulizi la Luka kama mtu huyo.

Tunapoendelea kuangalia masimulizi ya kuzaliwa kwake kabla ya kuangalia ya Yesu, tafadhali zingatia kwa makini jinsi Luka anavyosimulia hadithi. Msisitizo anaoweka kwa wahusika hawa tofauti, mwangwi anaoleta unapohusiana na kazi ya Roho Mtakatifu, unapohusiana na mapokeo ya kinabii na hata jukumu la kinabii la Yohana Mbatizaji mwenyewe. Kwa hivyo, hebu tuangalie sura ya 1, mistari ya 57 hadi 80.

Katika sehemu hii ya maandishi, kwanza tunaona kwamba tukio hili la kuzaliwa ambalo tutaangalia, yaani tukio la kuzaliwa kwa Yohana Mbatizaji, kwa kweli ni jambo ambalo litajumuisha watu wengi katika ujirani. Mara nyingi nimewashirikisha marafiki zangu wanaosafiri nami hadi nchi yangu, Ghana, kwamba moja ya mambo ambayo tamaduni za pamoja tunayofanya ni kwamba kila mtu yuko katika biashara ya kila mtu mwingine. Kwa hivyo, fikiria hali ambapo Elizabeth ana mimba, lakini kabla ya kupata mimba, yeye na mumewe, mumewe akiwa kasisi, wamejulikana kuwa watu muhimu katika utamaduni.

Hebu fikiria marafiki na jamaa wakiwajua watu hawa kama watu watukufu kwa tahadhari moja, na kwamba Elizabeth alikuwa tasa, ambayo inaweza kuashiria hisia ya lawama, ikidokeza kwamba labda amefanya jambo baya, au katika hali yao, Luka anafafanua wazi kwamba wao ni waadilifu, hawana lawama, hakuna kitu cha kuwataja kama wanaoteseka kwa adhabu ya mizimu. Lakini hata hivyo, jamii inahusika sana. Wanavutiwa sana na kinachoendelea hapa.

Kwa hivyo, katika mstari wa 57, nilisoma kutoka Luka sura ya 1. Sasa, wakati wa Elizabeti kujifungua ulipofika, akazaa mwana, na majirani zake na jamaa zake wakasikia kwamba Bwana amemwonea rehema nyingi, wakafurahi pamoja naye. Na siku ya nane wakaja kumtahiri mtoto, nao wakataka kumwita Zakaria kwa jina la baba yake. Lakini mama yake akajibu, Hapana, ataitwa Yohana.

Wakamwambia, Hakuna mtu yeyote katika jamaa yako anayeitwa kwa jina hili. Wakamwashiria baba yake, wakimwuliza alitaka aitwe nani. Akaomba kibao kilichoandikwa, akaandika, Jina lake ni Yohana.

Wote wakashangaa, inaonekana, kwa sababu hawakuwa wamezungumza kati yao wawili. Mara kinywa chake kikafunguka, ulimi wake ukalegea. Akasema, Akimsifu Mungu.

Hofu ikawaingia jirani zao wote, na mambo haya yote yakazungumziwa katika nchi yote ya milima ya Yudea. Na wote waliosikia wakayaweka mioyoni mwao, wakisema, Mtoto huyu atakuwa wa namna gani? Kwa maana mkono wa Bwana ulikuwa pamoja naye.

Ni hali ya kuvutia, lakini hebu turudi kwenye wazo zima la jamaa kupendezwa na kuwa sehemu ya hili. Kama hutoki katika utamaduni wa pamoja, unaweza kujiuliza,

namaanisha, ikiwa mke wa jirani yangu ni mjamzito, atajifungua, kazi yangu ni nini? Namaanisha, lazima akimbizwe hospitalini. Na hivyo ndivyo inavyopaswa kuwa.

Hapana, hapana, hapana, hapana. Katika tamaduni za pamoja, wanaume na wanawake, kila mtu anahusika. Atazaa, na atazaa nyumbani.

Kuna baadhi ya wanawake ambao wanaweza kumsaidia kujifungua nyumbani. Na kama ninavyozungumza, katika nchi za Afrika, nchi za Amerika Kusini, na nchi nyingi za Asia, hiyo bado ni desturi. Kwa hivyo, fikiria Elizabeth katika hali hii.

Na mbaya zaidi, kwa hivyo linapokuja suala la kumpa mtoto jina, angekabiliwa na shinikizo la kijamii. Kabla hajasikia chochote kutoka kwa mumewe, na kabla hata hajaweza kueleza hoja yake, jamii inataka kubaini jina la mtoto huyo.

Ushiriki huu wa kitamaduni ni muhimu ikiwa utamaduni wako si ule wa utamaduni wa pamoja. Jamii za pamoja hufanya kazi pamoja. Zinasaidiana.

John atakuwa mnufaika, na wazazi wa John watafurahia ukweli kwamba watafanya jamii nzima kusherehekea furaha yao. Jina lilipotolewa, na Elizabeth akaomba aitwe John, tuliambiwa kwamba jamii nzima au majirani walikasirishwa sana na hilo kwa sababu hawakuwa na uhakika kwamba hilo lilikuwa jina zuri. Sababu waliyotoa ni kwamba hakuna mtu katika familia yao aliyeitwa John.

Kwa nini basi umpe jina Yohana? Kwa kweli, Yohana ni jina ambalo baadhi ya wasomi wameendelea kuelezea kwamba tafsiri ya neno hilo inaashiria mtu ambaye ana kibali cha sheria juu yao. Lakini hakuna mtu katika familia aliyekuwa na jina hilo. Ikiwa unaishi Ulaya au Marekani, huenda nikalazimika kusimama na kuacha kidogo ili kukupa ufahamu kuhusu jinsi hili linavyofanya kazi katika utamaduni wa ulimwengu wa kale.

Watu hupewa majina ya watu fulani katika familia zao, hasa watu wenye hadhi ya juu. Pale ambapo baba ni mtu mashuhuri sana, wakati mwingine ni bora, hasa kwa mtoto wa kwanza kupewa jina la baba. Lakini si mara zote mtoto atapewa jina la baba.

Mtoto atapewa majina muhimu sana, au mtoto atakuwa na jina kutoka kwa lugha ya watu linaloashiria jambo muhimu linalohusiana na matukio yanayozunguka ujauzito na kuzaliwa kwa mtu huyo. Katika kisa cha Yohana, majirani walifikiria kuhusu ukweli kwamba walikuwa wamesubiri kwa muda mrefu ili waweze kupata mtoto. Sababu ya pili ya kuwa na baba ambaye ni kuhani hutoa njia ya asili ya kuchukua hatua ya kuchagua Zekaria kama jina.

Lakini hapana, haikuwa hivyo. Jina lilikuwa Yohana. Na Elizabeti alipozungumzia hilo, Zakaria aliomba kibao kwa sababu hakuweza kuzungumza.

Na aliandika jina hilo hasa. Na Luka anatuambia kwamba watu waliokuwa karibu walishangaa. Ishara ambayo Luka alikuwa akijaribu kutupatia ni kwamba hapakuwa na aina yoyote ya uthibitisho kati ya hao wawili katika siri ya kujadili jina hilo lingekuwa nini.

Luka pia anajaribu kutupa hisia kwamba Elizabeti hajui kile ambacho Zekaria anakijua. Hata hivyo jina lililopendekezwa na Elizabeti lilikuwa nje ya kawaida kabisa, na ni jina ambalo pia litaletwa na kuandikwa na Zekaria mwenyewe. Sasa, kwetu sisi wasomaji, tunajua pia kitu ambacho wengine hawakijui.

Pia tulijua kwamba hilo ndilo jina ambalo malaika alikuwa amempa Zekaria. Kwa hivyo, haikuwa kama Zekaria alimfanya mkewe ajitengenezee jina kisha akasema, loo, mke wangu ndiye aliyejitengenezea jina hili. Lazima liwe jina zuri.

Kwa hivyo, acha nithibitishe anachosema mke wangu. Hapana, Luka anataka tujue kwamba kuna mashahidi wengi kuhusu jina la mtoto huyu. Zakaria na Elizabeti wanathibitisha kwamba jina lake litaitwa Yohana.

Na kisha tunabaki kuuliza kama hapakuwa na uthibitisho wowote kati ya hao wawili katika siri ya kujadili jina hilo lingekuwa nini. Luka pia anajaribu kutupa hisia kwamba Elizabeti hajui kile Zekaria anachokijua. Lakini jina lililopendekezwa na Elizabeti lilikuwa nje ya kawaida kabisa, na ni jina ambalo pia litaletwa na kuandikwa na Zekaria mwenyewe.

Sasa, kwetu sisi wasomaji, tunajua pia kitu ambacho wengine hawakijui. Pia tulijua kwamba hilo ndilo jina ambalo malaika alikuwa amempa Zekaria. Kwa hivyo, haikuwa kama Zekaria alimfanya mkewe ajitengenezee jina kisha akasema, loo, mke wangu ndiye aliyejitengenezea jina hili.

Lazima liwe jina zuri. Kwa hivyo, acha nithibitishe anachosema mke wangu. Hapana, Luke anataka tujue kwamba kuna mashahidi wengi kuhusu jina la mtoto huyu.

Zakaria na Elizabeti wanathibitisha jina lake litaitwa Yohana. Na kisha tunaambiwa ghafla, Zakaria alianza kupata uwezo wa kuweza kusema. Hakuwa bubu tena.

Na mara tu mtoto alipopewa jina na sehemu hizi zote za ahadi za kinabii alizopewa zikatimizwa, alianza kuzungumza. Hebu fikiria furaha ambayo angeitoa na kuanza kumsifu Mungu kwa hilo. Luka, akiwa Luka, anatuambia kwamba Zekaria alijazwa Roho Mtakatifu na akaanza kutabiri.

Sasa, tunapaswa kumfafanulia Luka kwamba Yohana atajazwa na Roho hata kabla hajazaliwa. Roho atahusika katika maisha ya kila mtu. Lakini kabla ya hapo, Roho

anaonekana, ndiyo, katika mila za Kiyahudi na Roho alihusika, lakini si katika kiwango hicho cha mara kwa mara.

Ukipenda, mwite Luka kama Luka mwenye haiba, kwa maana tu kwamba anasisitiza Roho Mtakatifu, si kwa maana kwamba anasisitiza uhusiano na msisitizo fulani wa kidini. Hapana. Luka alisema Zekaria alijazwa Roho Mtakatifu.

Na anapoendelea kuzungumzia kuhusu mtoto huyu, kama nitakavyoonyesha tutakapofika mstari wa 80, mstari wa mwisho wa sura ya kwanza, Luka pia atatuambia jinsi mtoto huyu atakavyokua. Ahadi na utimilifu ni muhimu sana katika hotuba ya Lukan. Simulizi ya Mtoto Mchanga, haswa, inafuata mada ya ahadi na utimilifu.

Kwa hivyo acha niangazie mambo machache, matano kati yake, katika simulizi hili mahususi linalohusu kuzaliwa kwa Yohana Mbatizaji ili uone kile Luka anafanya katika simulizi yake. Kwanza, tunaambiwa kwamba malaika alimwambia, mkeo atachukua mimba. Hiyo ndiyo lugha ya malaika.

Na baadaye tunaambiwa kwamba, kwa kweli, mkewe alipata mimba. Lakini hii ndiyo hali ilivyokuwa. Mke akapata mimba.

Malaika alikuwa amemwambia kwamba angemzaa mwana. Lakini hatujui mtoto huyo atakuwaje. Tunajua tu wakati huo kabla ya mtoto kuzaliwa kwamba mwanamke huyo alikuwa mjamzito.

Loo, katika ulimwengu ambapo huwezi kwenda kwa ultrasound na uchunguzi huu wote ili kuweza kujua jinsia ya mtoto kabla ya mtoto kuzaliwa, fikiria miezi tisa mirefu inayomsubiri Zakaria maskini. Je, atakuwa mwana au la? Ndiyo, malaika aliniambia atapata mimba, na ana mimba. Lakini vipi ikiwa mtoto huyu atageuka kuwa msichana? Naam, sijui ni nini kilikuwa kikiendelea akilini mwake.

Ninakisia tu hapa. Lakini subiri kidogo tu nione jinsi ahadi na simulizi la utimilifu linavyoendelea katika hotuba ya Lukan. Luka alisema alisema utachukua mimba, naye akapata mimba.

Utamzaa mwana. Na Luka alisema alimzalia mwana. Na kisha tuna hali ambapo Luka alisema kutakuwa na furaha katika mstari wa 14 wa sura ya kwanza.

Kutakuwa na furaha. Watu watafurahi pamoja naye. Na hapa katika jaribio hili, tunaambiwa, ndiyo, bila shaka, jamaa, majirani waliingia na wakafurahi pamoja nao.

Malaika pia alisema jina lake lingekuwa Yohana. Na Luka anatuambia katika hali hii tata ambayo ina mashahidi wengi waliopo kwamba jina lake litakuwa Yohana. Jina lake halitageuka kuwa Zakaria.

Kwa nini? Kwa sababu ingawa Yohana si jina la ukoo wanalolijua, kwa namna fulani Mungu atamfunulia Elizabeti, na wakati huo huo, Zekaria atathibitisha hilo. Na watu waliopo hapo wataona kinachoendelea. Nao wataondoka, wow.

Hata Luka atatuambia kwamba watasambaza habari hizo katika nchi ya vilima ya Yudea kwa sababu kile kilichokuwa kikijitokeza machoni mwao kilikuwa cha kushangaza. Walianza hata kufikiria hatima ya mtoto huyu, wakishangaa mtoto huyu alikuwa nani. Na kama ningeibadilisha, tungeona Mungu atafanya nini na mtoto huyu. Jambo lingine kuhusu ahadi na utimilifu ni kwamba Zekaria, ambaye alikuwa bubu, aliambiwa katika mstari wa 20 kwamba hangeweza kusema hadi mtoto azaliwe.

Na kisha, katika mstari wa 64, mara tu alipotoa jina, alianza kuzungumza. Kwa hivyo, ahadi na utimilifu vilianza kufunuliwa hapa. Hii ni simulizi ya kuvutia ambayo mara tu unapotua na kuanza kufikiria, kusoma maandishi kunakuwa kuburudisha.

Kwa hivyo, hebu tufanye baadhi yake. Kuanzia mstari wa 67, baba yake, Zakaria, alijazwa Roho Mtakatifu baada ya kumpa mwana jina, Yohana, na akaanza kutabiri. Na katika unabii wake, alianza kutumia lugha hii: sifa kwa Bwana, Mungu wa Israeli.

Kwa sababu amewajia watu wake na kuwakomboa, ametuinulia pembe ya wokovu, naye amefanya hivyo katika nyumba ya mtumishi wake Daudi.

Kama alivyosema kupitia manabii watakatifu wa zamani, wokovu kutoka kwa adui zetu na kutoka mikononi mwa wote wanaotuchukia. Amekuja kuwaonyesha rehema baba zetu na kukumbuka agano lake takatifu. Kiapo alichomwapia baba yetu Ibrahimu kilikuwa cha kutuokoa kutoka mikononi mwa adui zetu na kutuwezesha kumtumikia bila woga katika utakatifu na haki mbele zake siku zote.

Hili linajitokeza. Anaendelea kusema, na wewe, mtoto wangu, labda ukimtazama mtoto wake usoni, akaanza kutabiri kuhusu mtoto huyu, wewe, mtoto wangu, utakuwa nabii wa Aliye Juu Zaidi, kwa maana utatangulia mbele za Bwana ili kumtayarishia njia.

Kuwapa watu wake maarifa ya wokovu kupitia msamaha wa dhambi zao kwa sababu ya rehema nyororo za Mungu wetu ambazo kwa hizo jua linalochomoza litatujia kutoka mbinguni kuwaangazia wale wanaoishi gizani na katika uvuli wa mauti na kuongoza miguu yetu katika njia ya amani. Acha nichague haraka moja ya marejeleo ya awali, baadhi ya marejeleo ya awali niliyoyatoa katika maandishi, kabla sijaendelea. Roho ilikuwa juu ya Zakaria kama roho ilivyokuwa juu ya Yohana.

Zakaria alitangaza kuja kwa Mkombozi, yule aliyewakomboa watu wa Mungu. Anazungumzia pembe ya wokovu, ambayo ni msemu wa kale wa Mashariki ya Karibu. Pembe hiyo ni ishara au wakati mwingine sitiari ya nguvu, uwezo, na uweza.

Yule atakayekuja katika siku zijazo kuwaokoa watu wake. Naye atawaokoa watu wake kutoka kwa adui zetu, ambao aliwaita wale wanaotuchukia. Hatujui marejeleo hayo ni yapi moja kwa moja, lakini hii inaonekana kuwa na motifu ya Kutoka hapa.

Kama vile Mungu alivyokuwa akiwakomboa watu wake kutoka Misri na Israeli, Mungu ameonyesha rehema, na anarejelea rehema kwa mababu zetu, lakini pia ni Mungu wa rehema ambaye ataonyesha rehema yake katika ukombozi. Atakumbuka agano lake takatifu na watu kama Abrahamu, na ni kwa msingi huo atakuja kuwaokoa watu wake.

Atakapowaokoa, atawapa uwezo huo, uwezo, na uwezo wa kumtumikia kwa utakatifu na haki mbele zake. Unapofikiria kuhusu maneno yanayotoka kinywani mwa Zakaria, mambo mawili yanapaswa kukujia akilini. Moja ni kwamba kila kitu kinachotokea katika kuja kwa Masihi katika ulimwengu wetu kina mizizi katika Uyahudi wa Hekalu la Pili.

Katika kutimiza unabii wa Kimasihi. Na pili, ukombozi ambao Mungu analeta utakuwa ukombozi kutoka katika hali na hali ambayo si nzuri sana hadi mahali ambapo Mungu atatoa. Ukombozi na ukombozi wa Mungu utakuwa kwa watu wote.

Lakini subiri kidogo, Zakaria anatabiri kwamba Yohana hatakuwa ndiye atakayefanya ukombozi. Atakuwa mtangulizi. Atakuwa ndiye atakayekuja mbele ya yule atakayefanya ukombozi.

Na mtu huyo tutamsikia hivi karibuni. Luka anamaliza kipindi hicho kuhusu Yohana kwa kutupa hisia ya fiziolojia. Baadhi, ukipenda, ni wasifu wa msingi wa Yohana.

Anasema John alikua, na akawa na nguvu rohoni. Akawa na nguvu, lakini hakuwa na nguvu ya kuhisi uasi, alikuwa na nguvu kama tunavyopenda kutumia nguvu-kabisa katika lugha ya Kiingereza. Lakini akawa na nguvu rohoni, katika mtazamo, katika tabia.

Na alichagua maisha ya upweke nyikani kwa muda. Unakumbuka tuliposoma ujumbe wa malaika kuhusu kiapo cha Mnazareti na mtindo wa maisha wa Mnazareti ambao Yohana angefuata? Alitumia muda fulani nyikani.

Baadhi ya wasomi wamependekeza kwamba motifu ya jangwani hapa ni muhimu sana. Jangwa ni mahali ambapo, katika historia ya Kiyahudi, watu watamngojea Bwana, na watu watamtafuta Bwana. Hata wakitoka Misri, jangwa ni mahali ambapo watu ambao hawakuwa tayari kabisa kuwa mahali ambapo Mungu alitaka wawepo

walilazimika kupitia duara baada ya duara na kusubiri na kumtafuta Mungu na kumfanya Mungu awaumbe na kuwafinyanga na kuwaandaa kwa kile kinachowaita.

Yohana alitumia muda wake mwingi nyikani. Na kisha tazama, kwa kutuambia kwamba alihama nyikani, alitaka kutuambia kwamba hakuondoka nyikani na kurudi nyumbani. Kwa kweli alitoka nyikani na kuingia katika huduma ya hadharani.

Na alijitokeza hadharani katika Israeli. Mojawapo ya mambo ambayo tutayaona hapa katika simulizi hili la utoto ni tofauti na Mathayo, kwa Luka, mwisho wa huduma ya Yohana Mbatizaji utaashiria mwanzo wa huduma ya Yesu Kristo. Kwa njia ile ile ambayo kuzaliwa kwake na matukio haya yote na matamshi ya kinabii kuyahusu yanajitokeza, huduma ya Yohana itaishia pale ambapo huduma ya Yesu ingeanzia.

Kwa hivyo, tunapoendelea na sura ya 2, kumbuka kwamba Luka tayari ametuambia jambo fulani kuhusu mtoto huyu mchanga. Majirani wanajua kinachoendelea. Atatumia muda wake nyikani na kuonekana hadharani.

Na atakapokuja tena katika Luka sura ya 3, tutamwona zaidi katika huduma ya kubatiza watu. Lakini tayari alikuwa ametumia muda nyikani. Alikuwa amefanya kile alichopaswa kufanya.

Kwa hivyo, hebu tuanze kuangalia kinachoendelea tunapomfikia Yesu. Sasa kwa kuwa folda ya kwanza imefungwa kwa Yohana. Kwa mji wa Daudi, unaoitwa Bethlehemu.

Na tukamlaza horini kwa sababu hapakuwa na nafasi yake katika nyumba ya wageni. Hebu tuanze kuangalia mambo machache kwa undani zaidi kwa kutumia simulizi hili hapa. Lakini kabla sijaendelea, acha nieleze tu hoja hii ya kimtazamo hapa.

Kama umewahi kupata matatizo ya malazi au matatizo ya nyumba, elewa tu kwamba Yesu anakuelewa. Tatizo lake la kwanza duniani ni tatizo la nyumba. Kama umewahi, na kama wewe ni mwanafunzi, kama umewahi kuwa na tatizo na mwenzako wa chumba, Yesu anakuelewa.

Kwa sababu wenzake wa kwanza walikuwa kondoo, kitanda chake kilikuwa hori. Je, unaweza kufikiria akiwa mtoto? Mwenzake anakuja, anakutazama usoni, na anaenda... Unaona, kuja kwa Yesu katika ulimwengu wetu, kama Luka atakavyoelezea, ni Mfalme, Mfalme, Bwana, yule anayekuja kuleta ufalme wa Mungu.

Luka, wasomi, anamwandikia Theofilo, wasomi, na atamwonyesha kwamba hili ni jambo la kushangaza. Alikuwa kwa njia ya unyenyekevu na ya kawaida ili atufikie. Nakumbuka wimbo ambao tulikuwa tukiuibwa nyumbani Afrika, ambao unaitwa hivi.

Alishuka ili tupate amani. Alishuka ili tupate upendo. Alishuka ili tupate furaha.

Haleluya. Bwana asifiwe. Na wakati sisi, katika muktadha wa Kiafrika, tunapozungukwa na kuzama katika umaskini, tukitafakari kwamba alishuka.

Hakushuka tu katika hadhi. Alitoka mbinguni hadi kwenye ulimwengu wetu. Alitoka katika hadhi hadi kawaida.

Alitoka kwa yule anayesema mambo yote kwa yule ambaye hakuwa na hata mahali pa kulaza kichwa chake. Alitoka kwa kuwa yule anayezungumzia nyumba za kifahari katika nyumba ya Baba lakini akiwa na kitanda chake cha kwanza horini kati ya kondoo. Tunapopitia andiko hili, angalia jinsi Luka anavyoweka tukio hili katika historia.

Alianzisha matukio yanayoonyesha kwamba ilikuwa wakati wa Kaisari Augusto na mtu mwenye utata hapa, ambaye nitamtaja baadaye, utawala wa Kirenio kama gavana wa Siria. Hilo ni suala lenye utata hapa. Pia, unaona tutakapoendelea zaidi, nitakukumbusha kwamba katika Luka, mji wa Daudi si Yerusalemu.

Tofauti na Agano la Kale, ambapo mji wa Daudi ni Yerusalemu. Katika Luka, mji wa Daudi ni Bethlehemu. Ni Efrata.

Ni mahali ambapo Daudi alikulia pia, si pale alipotawala. Lakini hapa kuna muhtasari mfupi kuhusu siasa za Kirumi na muda uliopangwa. Ninapenda kukopa nyenzo hii kutoka kwenye tovuti kwa sababu inaonyesha picha zinazoonyesha muda uliopangwa wakati Julius Caesar alikuwa akiongoza.

Na kisha Kaisari Augusto, ambaye aliasiliwa na Julius, anachukua nafasi. Ukiangalia wakati, atakuja kati ya 27 KWK hadi 14 KWK. Kwa hivyo, Luka anaposema sensa ingetolewa wakati Kaisari Augusto alipokuwa gavana, ndiyo, anaweka tukio hilo katika historia sahihi.

Kwa sababu haya yote yatakuwa yakiendelea kati ya tarehe 4 na 3 KK, hii inafaa wakati ambapo, kwa kweli, Kaisari Augusto atakuwa mfalme huko Roma. Lakini si rahisi hivyo tunapomjia Quirinio.

Kwa hivyo, wacha nikupe ratiba fupi, kisha tutaendelea kuangalia baadhi ya masuala yanayoibuka kutoka kwa maandishi haya. Mazingira ya kuzaliwa kwa Yesu. Ilikuwa sensa ambayo ingewapeleka Yusufu na Mariamu Bethlehemu.

Huko Bethlehemu, tutaambiwa sababu ni kwamba Yusufu ana uhusiano huu na ukoo huo unaoanzia kwa Daudi. Na kumbuka, Masihi atakuja kama mzao wa Daudi. Luka anatuambia haraka kwamba, kwa kweli, Bethlehemu si mji au kijiji cha kawaida tu.

Bethlehemu itakuwa mji wa Daudi. Na tofauti na marejeleo ya Agano la Kale kuhusu mji wa Daudi, kama nilivyosema hapo awali, Yerusalemu, hapa mji wa Daudi ni Bethlehemu. Daudi atalelewa Bethlehemu kulingana na Mika 5, mstari wa 2. Hapo, yule atakayetajwa baadaye katika kanisa la kwanza kama Mfalme wa Wafalme na Bwana wa Mabwana atazaliwa.

Atazaliwa katika hori. Katika Bethlehemu, mji ulio umbali wa maili 4 hadi 4.5 kutoka Yerusalemu na kama maili 80 hadi 90 kutoka Nazareti, ambapo Yesu Kristo atazaliwa. Atazaliwa na msichana kijana niliyemtaja hapo awali, labda akiwa na umri wa miaka 13 hivi wakati huo.

Na angalia mwanaume atakayekuwa katika maisha yake wakati huo. Yusufu hakuwa hata katika hali ambapo alikuwa amekamilisha ndoa bado. Alikuwa mtu ambaye, ukitaka, alikuwa amechumbiwa kuolewa pia.

Na sasa wana mtoto wa kiume. Mathayo atatuambia kwamba Yusufu atakuwa mtu wa ajabu. Kwa sababu wakati maisha ya mtoto yatakapokuwa hatarini wanapokuwa Yudea, malaika atazungumza na Yusufu.

Na Yusufu atamsikia malaika waziwazi. Na badala ya yeye kusema, unajua nini, mtoto huyu ni kikwazo. Hata hivyo, anazuia ndoa yetu.

Yeye si mtoto wangu. Acha mtoto huyu auawe. Hapana, Yusufu atasema, nitarudi Nazareti kwa kusubiri katika simulizi la Mathayo.

Naye atamchukua mtoto na mama yake na kwenda Misri. Sasa, ni hadithi tofauti kabisa unapofika Misri kuhusu walikokwenda. Ninapofanya utani na marafiki zangu wa Misri, naona alama za Mariamu na Yusufu katika sehemu nyingi sana, jambo ambalo linanifanya niujiulize kama walikuwepo au la.

Walikuwa Misri. Lakini jambo ninalojaribu kusema ni kwamba eneo walilokaa limekuwa tasnia yenye faida kubwa sana ambayo inaweza kuwafanya watalii wafurahi. Sasa, ukiwa Cairo, unaweza kupata ndani ya maili 100, nasema maili 100, mita 100 au futi 100, unaweza kupata sehemu tatu au nne ambazo wangeishi.

Kusema tu, unajua, unaweza kusimama hapa na kusema, hapa ndipo mtoto Yesu na mama yake walipokuwa. Lakini hiyo ni hadithi tofauti kabisa. Jambo ninalojaribu kusema ni kwamba ingawa Luka atatupeleka moja kwa moja kwenye simulizi ili kutuambia zaidi ambayo huenda tusingikie kuhusu Yusufu na Yusufu, Mathayo anatuambia kwamba Mungu hangeweza kuchagua wanandoa bora zaidi.

Kwamba Yusufu alikuwa mtu mwaminifu. Alikuwa mcha Mungu sana hivi kwamba angeweza kusikia Mungu aliposema. Malaika atazungumza naye ili amtoe mtoto nje ya mji, na malaika atazungumza naye akiwa Misri ili amrudishe mtoto.

Hapa katika Luka, Luka haelekei sana katika maelezo mengi kwa sababu mwelekeo wa simulizi wa Luka ni mahususi kabisa katika jinsi anavyotaka kuwasilisha. Lakini anataka kutuambia kwamba hili linatokea kwa wakati halisi. Kwa Luka, tunapaswa kujua kwamba wakati wa historia ni muhimu sana kwa sababu ufalme wa Mungu hutoka mahali pasipojulikana.

Ufalme wa Mungu hautoki ghafla. Ufalme wa Mungu unakuja katika ulimwengu wetu kwa wakati maalum. Ilikuwa wakati ambapo Kaisari Augusto alikuwa ameketi kwenye kiti cha enzi huko Roma.

Ilikuwa wakati ambapo Palestina ilikuwa chini ya Roma. Ilikuwa wakati wa mila za kidini katika nchi ya Wayahudi; baadhi zilikuwa nzuri, na zingine hazikuwa nzuri. Ilikuwa wakati ambapo baadhi ya watu walikuwa wakichukizwa na ushawishi wa kigeni kwenye nchi ya Wayahudi na mila zao za kidini.

Ndiyo, ilikuwa wakati huu ambapo Yesu angezaliwa, na bado ilikuwa wakati huu ambapo tungeambiwa kwamba Yusufu na Mariamu wangekuwa wacha Mungu sana. Walikuwa wakifuata sheria sana kiasi kwamba wangetii hata sheria ya Kirumi ya kwenda katika nchi yao na kujiandikisha kwa ajili ya sensa.

Tutaona katika mjadala huu kwamba hawa pia ni wanandoa ambao wako tayari kujitolea kwa sheria zao za kidini na kuzifuata kwa uangalifu. Katika simulizi hili tunaambiwa jambo fulani kuhusu hali yao ya kiuchumi. Sasa, tunarekodi hii Amerika Kaskazini, haswa New England.

Kwa hivyo, ikiwa unafuatilia mihadhara hii kutoka sehemu zingine za nchi, huenda usielewe. Lakini tunakorekodi kutoka na eneo hili kwa ujumla, baadhi ya watu wanaweza kufikiria kwamba hali ya hewa ni mbaya sana hivi kwamba wanaweza kuwa na nyumba nzuri ya likizo mahali fulani huko Florida ambapo wanaweza kwenda na kufurahia wakati mzuri. Inaitwa maisha mazuri.

Kwa kweli, mahali tulipo, hata kodi unazolipa, ndipo watu wengi wanahitaji ili waweze kuishi mwaka mzima vizuri kwa mwaka mzima uliobaki. Lakini unaona, Mariamu na Yusufu, walitoka katika mji mdogo au kijiji kinachoitwa Nazareti. Mji wa Yusufu ni Bethlehemu, kama tunavyoambiwa, lakini hana nyumba ya likizo.

Hana mali maalum huko Yudea kwa ajili yao kwenda kuishi. Hapana, hawana. Labda wana nyumba ya familia, na ni nani anajua ni wanafamilia wangapi wanaojitokeza wakati huo.

Zilikuwa maskini, kama nitakavyokuonyesha viashiria au viashiria zaidi vya kuonyesha athari hiyo katika simulizi ya Lucan. Ndiyo, zilikuwa maskini.

Ndiyo maana Yesu atakuwa na kitanda chake cha kwanza na wachumba wake wa kwanza wa chumba kimoja watakuwa pale pale na kondoo. Hapa katika Luka, Luka pia atatuambia jambo fulani kuhusu Masihi huyu mnyenyekevu anayekuja katika ulimwengu wetu, tofauti na Mathayo, ambaye atawatangazia watu mashuhuri kutoka Iraq, Mamajusi, tangazo la kuzaliwa.

Hapa katika Luka, ujumbe hautapelekwa kwa Davis. Malaika ataonekana kwa watu wa kitongoji ambao ni wachungaji. Ni nani anayehusika katika kazi ya chini zaidi, unaweza kumfikiria katika ulimwengu huo?

Sasa kwa kuwa nimewapa spektri hizi nne pana, acha nifupishe na kuzingatia na kuangazia mambo machache muhimu kutoka kwa spektri hii pana. La kwanza ni, kama nilivyosema hapo awali, kipindi cha muda. Kaisari Augusto alikuwa mfalme.

Harold alikuwa mfalme wa Yudea ambaye angekufa kwa ajili ya KK. Harold ndiye ambaye tungeambiwa kwa sababu ya kutokuwa na uhakika wake, na angehisi kutishiwa na maisha ya mvulana huyu. Lakini Luka anatuambia kwamba Kirenio angekuwa gavana wa Siria wakati huo.

Sasa, kipindi hiki kinaonekana kizuri, lakini tatizo tulilionalo katika historia ya dunia ni suala la Quirinio na utawala wake. Quirinio alikuwa wapi katika karne ya 4 KK? Je, Luka anakisia jambo ambalo tayari lilikuwa limetokea? Au alikuwa katika tukio hili nadra tunalolipata katika Luka? Vinginevyo, anafanya vizuri sana kwa kubandika historia kwa wahusika maalum. Je, ananukuu vibaya hapa? Kwa upande mmoja, hatuna ushahidi wowote unaopendekeza kwamba Quirinio alikuwa gavana wa Syria mwaka wa 4 KK.

Lakini tuna ushahidi unaoonyesha kwamba alionekana kuwa gavana huko Syria miaka michache iliyopita au miaka michache baadaye. Kuna nini kinaendelea? Nisingependa kutumia muda na nguvu nyingi katika masuala haya yenye utata ambayo wasomi huyapitia. Lakini ninajaribu tu kukutia mawazo kwenye ukweli kwamba Luka anapendezwa na matukio katika historia.

Kwa kufanya hivyo, anamtupa mmoja wa wahusika wa kihistoria hapo, jambo ambalo huwapa wasomi wa kisasa utulivu mwingi, wasiwasi, na nafasi ya kuchunguza kinachoendelea. Strauss anaandika kwamba kama sensa yenyewe, marejeleo ya Quirinio yanawakilisha ugumu wa kihistoria. Kulingana na Josephus, ugavana wa Quirinio juu ya Syria ulianza mwaka wa 6-7 BK.

Sensa iliyofanywa kwa ajili ya Yudea inaelezewa kama yapata mwaka 6 BK au 6 BK. Je, inawezekana kwamba Luka anabadilisha sensa hiyo kuhusu hilo? Hiyo ni njia moja ya kuiangalia. Njia nyingine ya kuiangalia inaweza pia kuwa sensa ilianza mapema.

Lakini sensa hiyo ingeisha mwaka wa 6 BK. Kwa kweli, maoni yaliyotolewa ni matatu haswa, kama nilivyokueleza hapa. Mmoja anasema kwamba inawezekana kwamba Kirenio alihudumu kwa vipindi viwili.

Vipindi vya mara mbili vinakuruhusu kumpata Yesu na tukio hili katika mojawapo ya matukio hayo. Kwa hivyo, Luka anakosea tarehe yake kulingana na mtazamo huo. Mtazamo wa pili unaonyesha kwamba Kirenio huenda alishikilia nafasi ya utawala mahali fulani katika eneo hilo kabla ya kuwa gavana.

Ikiwa ndivyo ilivyo, basi Kirenio alikuwa tayari anajulikana kuwa na wadhifa wa kiutawala katika eneo hilo. Kufikia wakati Luka alipokuwa akiandika, labda alikuwa gavana. Lakini hakuwa mhusika asiyejulikana.

Mtazamo mwingine ni ule niliodokeza hapo awali. Hiyo inasema, labda, Kirenio alikuwa akifanya kazi au alikuwa gavana wakati sensa ilipokamilika. Lakini ilikuwa sensa ambayo ilikuwa imeanza.

Suala hili dogo hapa halipaswi kutuvuruga kutoka kwa simulizi pana la kinachoendelea katika Luka. Luka anajaribu kutuambia katika wakati maalum katika historia ya ulimwengu. Kilichowasukuma Yusufu na Mariamu kwenda Nazareti ilikuwa sensa.

Sensa hiyo ilitokea wakati Kaisari Augusto alipokuwa mfalme. Kulingana na Luka, Kirenio alikuwa gavana wa Siria. Hayo ndiyo yote anayotaribu kuthibitisha Luka hapo.

Kisha, atamlenga mtoto Yesu. Cradock anajaribu kutatua mambo haya yote ya Kirenio kwa sababu anaonekana kuwa na wasiwasi nayo. Anaandika kwamba kulikuwa na sensa huko Palestina wakati Kirenio alipokuwa gavana wa Siria.

Labda hiyo inaweza kuwa ndiyo inayotajwa katika Matendo 5:37. Lakini hiyo inaonekana ilikuwa baadaye kuliko marejeleo tuliyo nayo katika Luka 2:2. Hata hivyo, kwa kuwa Kirenio alikuwa gavana katika eneo hilo hapo awali, na kwa kuwa muda fulani ulipita kati ya uandikishaji na tathmini ya kodi, baadhi ya wasomi wanasema kwamba Luka, kwa ujumla, ikiwa si sahihi kabisa katika marejeleo yake ya kihistoria, lengo kuu la Luka ni kumsimamisha Yesu huko Bethlehemu. Na katika mwendelezo wa nyumba ya kifalme ya Daudi. Ukielewa kile Luka anajaribu kufanya, basi unaelewa kwamba anachotaribu kufanya hapa ni kusema, kulingana na historia ya dunia, huu ndio wakati ambapo hili lilitokea.

Lakini inapotokea, unapaswa pia kuwa makini na wale ambao malaika watawaambia katika hadithi. Hawa watakuwa wachungaji, si watu wenye hekima—mstari wa 8 wa sura ya 2. Na katika eneo hilo hilo, walikuwako wachungaji nje kondeni, wakilinda kundi lao usiku.

Malaika wa Bwana akawatokea, na utukufu wa Bwana ukawang'aa pande zote, nao wakajaa hofu kuu. Hebu fikiria uzoefu wa wachungaji hawa. Hii haikuwa marejeleo ya kawaida kwa sababu Luka atatuambia kwamba anapendezwa sana na injili ambayo pia inawahusu waliotengwa, na pia kwa wasomi, waliotengwa, na pia kwa watu mashuhuri.

Kwa wanaume, na pia kwa wanawake. Na ni simulizi hata kwa watu wazima na pia kwa watoto. Kwa Luka, ni muhimu kutambua kwamba mfalme huyu wa wafalme na bwana wa mabwana atakuwa na wageni wake wa kwanza kama wachungaji.

Ndiyo, yule anayekuja katika ukoo wa Daudi atatembelewa. Unadhani ni nani aliyekuwa mchungaji? Daudi mwenyewe alikuwa mchungaji. Mchungaji atakuja.

Sijui nilinganishe nini na uchungaji katika ulimwengu wa leo. Ilikuwa moja ya kazi ambazo watu hawakutaka kufanya. Ilikuwa chafu.

Nani anataka kutunza kondoo? Kondoo hakuwa mkarimu sana. Lakini unaona, katika taaluma na kazi hii ya unyenyekevu, Yesu, mtoto mchanga, atawapokea wageni muhimu. Lakini tulia kidogo na ufikirie kuhusu kejeli.

Alizaliwa, ukipenda, kwa bahati mbaya, miongoni mwa kondoo. Wageni wake wa kwanza wa heshima watakuwa wachungaji. Luka hataki ufikiri kwamba, oh, tunazungumzia wachungaji, hawa watu wasio na maana ambao walitoka mahali fulani, na kisha mambo yakaanza kutokea.

Hapana, Luka anafikiri akikupa wazo hilo, atakuwa anakupotosha. Kwa hivyo, angalia jinsi anavyolieleza hapa. Na katika eneo, mstari wa 8, kulikuwa na wachungaji nje kondeni wakilinda kundi lao usiku.

Malaika wa Bwana akawatokea, na utukufu wa Bwana ukawang'aa pande zote. Wakaingiwa na hofu kuu, kama tunavyoona tena na tena katika Luka. Kukutana kwao kunatokea kama jambo lisilo la kawaida, na mwikio wao ni hofu na hofu.

Malaika wa Bwana akawaambia, Msilogope; kwa maana tazama, ninawaletea habari njema ya furaha kuu itakayokuwa kwa watu wote; maana leo amezaliwa Mwokozi katika mji wa Daudi, ndiye Masihi Bwana; na hii itakuwa ishara kwenu.

Utamkuta mtoto mchanga amevikwa nguo za kitoto, amelala horini. Ghafla, kulikuwa na pamoja na malaika, kundi kubwa la jeshi la mbinguni, wakimsifu Mungu na kuwaambia wachungaji hawa, Utukufu kwa Mungu juu mbinguni, na amani duniani kwa wale anaowaridhia.

Malaika alipoondoka kwao kwenda mbinguni, wachungaji wakasemezana, Twendeni Bethlehemu tukaone mambo haya yaliyotokea, ambayo Bwana ametujulisha.

Wakaenda haraka, wakamkuta Mariamu na Yusufu, na mtoto mchanga amelala horini. Walipomwona, wakawaeleza waliyoambiwa kuhusu mtoto huyu.

Na wote waliosikia walishangaa juu ya yale waliyoambiwa na wachungaji. Mariamu akayaweka mambo haya yote moyoni mwake, akiyatafakari. Wachungaji wakarudi, wakimtukuza na kumsifu Mungu kwa yote waliyoyaona na kuyasikia kama walivyoambiwa.

Na mwisho wa siku nane, alipotahiriwa, aliitwa Yesu. Na jina alilopewa na malaika kabla hajatungwa mimba ndilo alilopewa. Kutembelewa na malaika kulikuwa tukio maalum na wachungaji kondeni.

Haikuwa bahati mbaya. Je, unaweza kufikiria ukiwa shambani? Mtu wa fumbo anaonekana, na mtu wa fumbo anaonekana katikati ya usiku. Labda kondoo wamelala au kinachoendelea shambani bila kitu.

Na kisha ghafla, walianza kuimba ili kukuburudisha kabla hawajatoa ujumbe. Kuzaliwa kwa Yesu kulileta mambo ya ajabu na ya ajabu. Luka anataka kuhakikisha tunafahamu shughuli za ajabu katika ulimwengu wa wakati huo.

Na jinsi mambo haya yote yanavyojitokeza Masihi anapokuja katika ulimwengu wetu. Sasa, kabla sijamaliza sehemu hii ya hotuba, ningependa pia kuwaelekeza kwenye jambo ambalo wakati mwingine si suala kubwa, lakini katika baadhi ya miduara kuna suala kubwa. Katika marejeleo au vifungu hivi vya kuzaliwa kwa Yesu katika Luka 2, mstari wa 7, tunapata marejeleo ya Mariamu kujifungua mtoto wa kwanza wa kiume.

Swali ambalo mara nyingi huulizwa ni, mwana mzaliwa wa kwanza anamaanisha nini? Je, linamaanisha yule aliye mkuu? Au linamaanisha Mariamu alikuwa na watoto wengi baada ya hapo? Samahani kidogo. Niko hapa kukupa mtazamo wa kidini kuhusu hili. Hili ni mojawapo ya vifungu ambavyo Waprotestanti wanapovitafsiri katika chumba na Wakatoliki, unaweza kuwa na ugomvi, na kama mtu aliyewahi kufundisha katika shule ya Wakatoliki ambapo baadhi ni makuhani na wengine wanajiendeleza kuwa makuhani na kuna baadhi ambao walikuwa Waprotestanti, unaweza kufikiria unapoingia katika mazungumzo haya mahususi.

Je, mwana mzaliwa wa kwanza anamaanisha Mariamu kuwa na wana zaidi na huyu akiwa mzaliwa wa kwanza? Au Luka anajaribu kutupa wazo la jambo atakalolitoa baadaye? Muhtasari mfupi kuhusu mada hiyo ya kidini. Ikiwa una nia ya kujua zaidi kuhusu suala la Mariamu na kama alikuwa na ubikira wa milele kama inavyoshikiliwa katika mila ya Kikatoliki au mila ya Kiorthodoksi na kile ambacho Waprotestanti waliadini kuhusu hilo, kimsingi, mtazamo wa Epiphanian unasema kwamba Mariamu alikuwa na wana kama inavyorejelewa katika Injili lakini wana hao si wana wa kibiolojia wa Mariamu. Ni watoto kutoka kwa ndoa ya awali ya Yusufu.

Mtazamo wa Heromenea , ambao ndio ambao Wakatoliki huegemea, unasema kwamba marejeleo ya watoto wa Mariamu au wana wa ndugu za Yesu katika Biblia ni marejeleo ya binamu zake. Kwa maneno mengine, mtazamo wa Epifania na mtazamo wa Heromenea unaonyesha kwamba katika Luka 2 mstari wa 7, Luka anapozungumzia mwana mzaliwa wa kwanza wa Mariamu, hadokezi kwamba Mariamu, kwa kweli, alikuwa na watoto baadaye. Mtazamo wa jadi wa Kiprotestanti ni mtazamo wa Heromenea , ambao unasema kwamba iwe unamrejelea Yakobo mwana wa Mariamu au ndugu za Yesu waliomtembelea wakati huo, tunazungumzia watoto, wana wa kibiolojia wa Mariamu ambao Mariamu alikuwa nao baada ya Yesu.

Mzozo wa kimafundisho ni wa jambo lingine. Katika Luka, nataka kukudokezea kwamba Luka hakupendezwa na kama Waprotestanti, Wakatoliki, na Waothodoksi watakuwa wakigombana kuhusu kama Mariamu alikuwa na watoto zaidi au la. Hilo silo lengo la Luka.

Hoja ya Luka kimsingi inajaribu kumshawishi msomaji kujua kwamba, kwa kweli, kutakuwa na wakati ambapo Mariamu atalazimika kwenda hekaluni pamoja na Yusufu kumtoa mtoto. Sababu ni kwamba ikiwa mzaliwa wa kwanza, mwanamke, au mtoto atatoka tumboni kwanza, iwe kutakuwa na watoto zaidi au baadaye, haijalishi. Lakini mtoto atakayetoka tumboni kwanza lazima awe mtoto atakayewekwa wakfu hekaluni.

Luka anataka kuhakikisha kwamba anaonyesha kwamba katika simulizi la kuzaliwa, anatoa sababu kwa Yusufu na Mariamu kupatikana baadaye hekaluni, wakimtoa mtoto. Hata hivyo, kuhusiana na kukutana kwa mchungaji, kukutana kwa mchungaji ni kwa ajabu sana kiasi kwamba siwezi kupuuza. Unaweza kuona kwamba nina msisimko kidogo kuhusu kukutana kwa mchungaji.

Kwa hivyo, ninakupa mambo matano. Unafanya mkono wako ufanane na mambo matano haraka kuhusu mkutano wa mchungaji na Gabrieli. Gabrieli, malaika wa Bwana, alisimama karibu nao walipokuwa shambani usiku.

Utukufu wa Bwana ukawang'aa pande zote. Hebu wazia athari ya nuru ikija tu karibu nao, nao wakahisi hofu. Na malaika akawaambia, msiogope.

Kisha, malaika anaendelea kuwapa ishara. Utamkuta mtoto mchanga wa kila mahali kwa njia isiyo ya kawaida. Amevikwa kitambaa cha kufunikia, amelala horini.

Ukiona ishara hizo, unajua huyo ndiye mtoto tunayemzungumzia. Nne, umati wa malaika utajiunga na yule anayetoa ujumbe, nao wataanza kumwambia mchungaji. Je, unaweza kufikiria tamasha usiku shambani na malaika walikuwa kwaya? Nilidhani wachungaji hawa walikuwa wakifurahia sana.

Watu wa kawaida hupata mkutano wa ajabu na Mungu na malaika wake. Na kisha tunaambiwa malaika aliondoka. Waliondoka kwenda mbinguni, mbali na wachungaji.

Muda mfupi baadaye, sasa tunaona walianza kupanga jinsi watakavyomtembelea mtoto huyu. Unapofuatilia mihadhara hii hadi sasa na kufuatilia kile ambacho Luke anafanya, nataka kufunga kipindi hiki maalum kwa kuelekeza mawazo yako kwenye mambo muhimu. Kuzaliwa kwa Yohana Mbatizaji kulianzisha kuja kwa mtangulizi.

Mara tu tunapoambiwa kuhusu mtangulizi na jinsi alivyokua na kutumia muda nyikani, tunaambiwa kuhusu kuzaliwa kwa Yesu Kristo. Luka anaeleza tukio hilo katika historia halisi ya Warumi na historia ya kikanda tangu wakati Kirenio alipokuwa gavana. Luka anaendelea kutuambia kuhusu nafasi ya unyenyekevu ambayo atazaliwa na mazingira ambayo yatawaongoza wazazi Bethlehemu na kumfanya mtoto huyo wa ajabu azaliwe katika nafasi ya unyenyekevu kama hiyo.

Luka atatuambia kwamba mtoto wa heshima anapozaliwa, kwa kawaida, wageni wanaokuja huzungumza na aina ya mtoto anayezaliwa. Katika kisa cha Yesu Kristo, Mungu ataona inafaa kutuma malaika, hata kufikia hatua ya kutuma idadi kubwa ya malaika kuzama nne na mbili na kutoa ujumbe wa kuzaliwa kwa mtoto ili warudi na kutembelea Bethlehemu. Kutakuwa na wachungaji.

Luka atatuambia kwamba hata kama wewe ni wasomi kama yeye au wasomi kama Theofilos, Mungu aliyeumba ulimwengu huu na ana vitu vyote mkononi mwake anakuja kutimiza ahadi za kimasihi katika mila za Kiyahudi. Anakuja kupitia mtu Yesu Kristo, lakini anakuja kwa njia ya unyenyekevu sana. Anakuja kwa njia ya kawaida sana.

Anakuja kwa njia ambayo sisi sote tunaweza kuelewana naye. Lakini hiyo haimaanishi kwamba anakuja kwa ajili ya maskini pekee. Anakuja kwa ajili ya wote.

Na natumaini kwamba mnapofuatilia mihadhara na tunapoendelea katika awamu inayofuata, tutaangalia kitakachotokea mtoto huyu atakapoletwa hekaluni. Na tutaona matukio yakiendelea huku mtoto Yesu akiletwa hekaluni baadaye ili kuwekwa wakfu. Mambo yenye nguvu yanaanza kutokea katika simulizi hii ya utotoni.

Natumaini unafurahia somo hili pamoja nasi hadi sasa. Na natumaini kwamba haulishi akili yako tu bali pia unafungua moyo wako. Unakumbatia ujio wa Yesu Kristo katika ulimwengu wetu kwa unyenyekevu sana.

Alikuwa ili mpate furaha, amani, na upendo. Asante.

Huyu ni Dkt. Dan Darko na mafundisho yake kuhusu Injili ya Luka. Hii ni kipindi cha 4, Simulizi ya Utoto Mdogo, Sehemu ya 2, Simulizi za Kuzaliwa, Yohana na Yesu, Luka

1:57-80.